

מדינת ישראל

משרד החינוך

מינהל חברה ונוער

חידון התנ"ך הארצי לנוער

תשע"ג

"אִישׁ אֶנְשׁוֹ רוּחַ בּוֹ" (במדבר כז, 18)

מרכז החידון

שלמה ונטורה

מחברי השאלות

רחל בורובסקי, אביעד שלמה מוריה

הוועדה הארצית

ד"ר רוני מגידוב, מרים בלומנטל, תמר סלהוב, יהודה רייסלר, דוד מישקין, אסתר גרוסברג

© כל הזכויות שמורות

מדינת ישראל

משרד החינוך התרבות והספורט

מינהל חברה ונוער

כבכל שנה, אחד משיאי יום העצמאות של מדינת ישראל הוא חידון התנ"ך העולמי לנוער. החיבור הייחודי בין יום העצמאות לבין חידון התנ"ך הוא יסודי וטבעי. בסיסו בהכרה העמוקה שאחד התנאים לנצחיותה ולעצמאותה של מדינת ישראל הוא באחיזתנו האיתנה בסוד ספר הספרים – התנ"ך, דבר הבא לידי ביטוי בפסקה הראשונה של מגילת העצמאות. יום העצמאות מבטא את האירוע המשמעותי ביותר שהעם היהודי חולל לעצמו לאחר 2000 שנות גלות - ההגשמה הגדולה של חירות עמנו בארץ ישראל והקמת מדינת ישראל, היא מדינת היהודים. שורש החיבור לארץ ישראל, וכינונה של מדינת ישראל, נובע מהרעיון המרכזי של התנ"ך.

המסע אל סודות התנ"ך הוא מסע כפול. מצד אחד - מסע אל גילוי תורת האדם, ויכולתו לבחור ולחרוג מטבעו החייתי של "אדם לאדם זאב", ליצור מוסרי-חברתי בעל זהות, שצלם האל מתגלה בו בחירותו ובהופעתו בעולם. ומצד שני - מסע אל "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, אל הארץ אשר אראך" – אל הצייווי להקים חברת מופת שתשמש אור לגויים בארץ ישראל. הבשורה האוניברסלית של התנ"ך לא באה לעמעם את השונות בין הלאומים, אלא לדרוש מהלאום הישראלי להיות מופת ואור בעולם. לאורך כל הדורות מתקיים מתח מתמיד בין הרוח האוניברסלית המבקשת לאפיין את כל בני האדם כיחידה בעלת זהות אחת (כדוגמת רעיון מגדל בבל, שבו רוח אנושית אימפריאליסטית אחת שולטת בעולם) - לבין תפיסת התנ"ך המבקשת הופעת זהות אנושית עמוקה שבה יש מקום לעמים שונים, ללאומים שונים, שלהם מאפייני פוטנציאל של נצח וגדולה משלהם.

המהלך אל הקמת אומה - "והיו לי לעם" - שתהיה מופת ואור לגויים, אינו פשוט כלל עיקר. המהלך התנ"כי מוביל את עמנו לארץ יעודה, שבה עליו לשמש מופת לחיים מדיניים מעין אלה. התנ"ך יוצק את הדרך להעצמת מכלול הכוחות הנדרשים ביחיד, במשפחה, בשבט או בקהילה ובאומה בהופעתה המדינית להיות 'גוי גדול', וזאת על מנת ש"נברכו בך כל משפחות האדמה". הערך שלכם, לומדי התנ"ך, צעירים וצעירות המבקשים להתמודד בחידון התנ"ך העולמי, חשיבותו בכך שאתם מהווים נבחרת המזכירה לכלל האומה ביום העצמאות ובחודשים הקודמים לו את העיקרון של המאמץ המתמיד לזכור "מאין באנו ולאן אנו הולכים", ולשם מה אנו פה בארץ ישראל. לימדו ברצינות, חברו את כלל הסובבים אתכם לרוח הנצחית הבונה את האומה הישראלית ואת המוסר הכלל אנושי.

בהצלחה

ארז אשל

מנהל מינהל חברה ונוער

חידון התנ"ך הארצי המסכם לנוער תשע"ג

תקנון החידון וסדריו

החידון, חלקיו ושלביו

החידון הארצי נחלק לשני סוגים: (1) חידון לנציגי החינוך הממלכתי
(2) חידון לנציגי החינוך הממלכתי-דתי
כל אחד מסוגי החידון כולל שני חלקים: (1) מבחן מוקדם, הנחלק לשני שלבים
(2) חידון פומבי, הנחלק לשלושה שלבים
בתום החידון הארצי ייבחרו 4 משתתפים¹ - 2 מהחינוך הממלכתי ו-2 מהחינוך הממלכתי-דתי, אשר
יגיעו ל-2 המקומות הראשונים - והם יעפילו לחידון העולמי לתנ"ך.

המבחן המוקדם

המבחן המוקדם כולל שני שלבים: הראשון - מבחן בכתב, והשני - מבחן שצולם בעיר דימונה.

שלב א - מבחן בכתב

1. בשלב זה ישתתפו 12 המתמודדים שעלו אליו מהחידון המחוזי.
2. המבחן בכתב יכלול שני סוגי שאלונים: שאלון אחד יוגש ל-6 נציגי החינוך הממלכתי, והשאלון האחר יוגש ל-6 נציגי החינוך הממלכתי-דתי.
3. בשלב זה אפשר לצבור עד 30 נקודות.
4. בשלב זה ייערכו גם שני מבחנים קצרים, אשר ישמשו להכרעה בין המתמודדים במקרה של שוויון בחידון הפומבי.

שלב ב - מבחן שצולם בדימונה

1. בשלב זה – במהלך הצילומים בדימונה, כל מתמודד עונה על שתי שאלות.
 2. כל תשובה נכונה תזכה את המתמודד ב-3 נקודות.
 3. בשלב הזה אפשר לצבור עד 6 נקודות.
- בשני השלבים של המבחן המוקדם יחד (המבחן בכתב + המבחן שצולם בדימונה), אפשר לצבור עד 36 נקודות.

¹ למרות רגישותנו לשוויון בין המינים נקטנו בתקנון לשון זכר, שהיא הצורה הקצרה והשגורה יותר - וזאת אך ורק כדי למנוע סרבול לשוני. דברינו מכאנים, כמובן, למתמודדים ולמתמודדות - זכר ונקבה - כאחד.

החידון הפומבי

שני החידונים הפומביים - החידון לתלמידי החינוך הממלכתי והחידון לתלמידי החינוך הממלכתי-דתי - יתקיימו בעת ובעונה אחת. כל חידון מורכב מ-3 שלבים: שלב א - שאלות באולפן בעקבות הסרטונים שצולמו בדימונה; שלב ב - נוער שואל נוער; שלב ג - השב כפי יכולתך. בכל שלב יפנו תחילה השאלות לנציגי החינוך הממלכתי, ומיד לאחר מכן יוצגו השאלות לנציגי החינוך הממלכתי-דתי.

בשלב הראשון של החידון ישתתפו 6 נציגים מכל זרם חינוך. החידון של כל אחד מזרמי החינוך יתנהל כך: בתום השלב הראשון יעלו לשלב השני 4 המתמודדים שצברו את מספר הנקודות הגדול ביותר; בתום השלב השני יעלו לשלב השלישי 3 מתמודדים; בתום השלב השלישי ייבחרו 2 מתמודדים מכל זרם במערכת החינוך לחתן או לכלת התנ"ך הארצי/ת ולסגנו/ה. 4 המתמודדים האלה ייצגו את ישראל בחידון העולמי.

שלב א - שאלות באולפן, בעקבות הסרטונים שצולמו בדימונה

1. בשלב הזה יוצגו הסרטונים שצולמו בדימונה, ובהם נראים המתמודדים וההישגים שצברו בשלב המוקדם של החידון.
2. בתום כל סרטון יוצגו למתמודדים שאלות הקשורות לנושא הסרטון. לכל מתמודד יופנו שתי שאלות על שני פרטים בסרטון.
3. כל תשובה נכונה, על כל פרט, תזכה את המתמודד ב-3 נקודות; תשובה מלאה על שני הפרטים תזכה את המתמודד ב-6 נקודות.
4. 4 המתמודדים שיזכו בניקוד המשוקלל הגבוה ביותר, יעפילו לשלב הבא.

שלב ב – נוער שואל נוער

1. בשלב הזה יישאלו המתמודדים שש שאלות רב-בררה. את השאלות ישאלו הסגנים של חתני או כלות החידון המחוזי במחוזות השונים. השאלות יוצגו למתמודדים, והם/ואלה יצטרכו ללחוץ על כפתור התשובה הנכונה בתוך 10 שניות. כל תשובה נכונה תזכה את הנבחן ב-3 נקודות. בסך הכול אפשר לצבור בחלק הזה עד 18 נקודות.
2. אי לחיצה על אחד מהלחצנים א-ג - ייחשב לתשובה שאינה נכונה, ולא יינתן ניקוד.
3. 3 המתמודדים שיזכו בניקוד המשוקלל הגבוה בין הארבעה יעפילו לשלב הבא.

שלב ג - השב כפי יכולתך

1. בשלב זה כל מתמודד יידרש לענות על עשר שאלות, וזאת תוך 45 שניות.
2. המנחה תקריא את השאלות בקול, והמתמודדים ישיבו, כל אחד בתורו.
3. לעתים יוצגו למתמודדים שאלות אמת או שקר, ועליהם להשיב אם המשפט שהוצג לפניהם נכון או שקרי.
4. תשובה נכונה על שאלות 1-4 תזכה את המתמודדים ב-4 נקודות לכל שאלה.

5. תשובה נכונה על שאלות 5-10 תזכה את המתמודדים ב-6 נקודות לכל שאלה.
5. בשלב זה יישאלו 10 שאלות לכל היותר. בסך הכול אפשר לצבור בשלב זה עד 52 נקודות.
6. אם ישיב המתמודד על השאלה לפני שהמנחה סיימה להקריא אותה, היא תסיים את הקראת השאלה ורק לאחר מכן תעבור לשאלה הבאה.
7. לא תהיה אפשרות לחזור לשאלה שלא נענתה או לתקן תשובה שאינה נכונה.

שובר שוויון

- אם כמה מתמודדים צברו ניקוד זהה ולא תהיה הכרעה לגבי העולים לחידון העולמי, תכריז מנחת החידון על שלב שובר שוויון בין המתמודדים שצברו ניקוד זהה.
1. המנחה תציג שאלה לכל מתמודד בתורו.
 2. המתמודד יענה על השאלה שהוצגה בתוך 5 שניות.
 3. השאלות יישאלו בסבב. בכל סבב יישאל כל אחד מהמתמודדים שאלה אחת. אם לא ידע לענות עליה – המתמודד השני, שענה נכון על השאלה בתורו, יעלה לחידון העולמי.

שאלת הכרעה

- אם השלב שובר השוויון לא יביא להכרעה - תינתן למתמודדים שאלה נוספת, שעל פיה יוכרע מיהם העולים לחידון העולמי.
1. השימוש בשאלת ההכרעה יעשה רק אם ייווצר הצורך בכך.
 2. על שאלת ההכרעה יענו המתמודדים בתוך זמן מוגבל של דקה עד דקה וחצי.
 3. שאלת ההכרעה היא שאלה פתוחה על נושא מסוים במקרא. המתמודדים יצטרכו להביא מקורות רבים ככל שיוכלו לנושא השאלה.
 4. המתמודד שיציין את מספר המקורות הגדול ביותר, יעפיל לחידון העולמי.
 5. שאלת ההכרעה תינתן ביום המבחן הארצי בכתב.

סדר הצגת השאלות לנבחנים במהלך החידון

1. השאלות יוצגו לנבחנים לפי סדר ישיבתם.
2. תחילה יקבל כל נבחן את שאלתו בכתב, לפני הצגתה הפומבית בקול, והוא יענה עליה מיד עם הצגתה. מזכירות החידון תמסור את השאלות לנבחנים.
3. אם יענה הנבחן תשובה מלאה על שאלתו - יכריז יושב ראש חבר השופטים על מספר הנקודות שיקבל. הנקודות יירשמו בטופס השיפוט, ליד שמו של הנבחן.
4. אם יענה הנבחן תשובה חלקית - ייועץ היושב ראש בחבריו השופטים ויכריז על מספר הנקודות שיקבל הנבחן. הנקודות יירשמו בטופס השיפוט, ליד שם הנבחן.

5. אם לא יענה הנבחן על השאלה - יכריז היושב ראש כי אין מענה, ובטופס השיפוט יירשם 0 ליד שמו של הנבחן.

חבר השופטים

1. חבר השופטים כולל את היושב ראש, 3 שופטים, ומשקיף מטעם נח"ת (נוער חובב תנ"ך).
2. היושב ראש אחראי לשיפוט, והוא מכריז על מספר הנקודות שקיבל כל נבחן.
3. היושב ראש מפקח על רישום מספר הנקודות ועל סיכומן.
4. היושב ראש מורה למנחה להכריז את שמות העולים משלב לשלב.
5. בעת הצורך, אם הנבחן לא משיב תשובה מלאה - יציג היושב ראש את התשובה המלאה. בהצגתן של חלק מהתשובות הוא רשאי לכבד את חבריו השופטים ואת המנחה.
6. בסיום החידון יורה היושב ראש למנחה להכריז את שמותיהם של חתן החידון או כלת החידון הארצי ושל הסגנים.
7. חבר השופטים ידון בערעורים, אם יהיו כאלה, בין שלב לשלב - במהלך החידון בלבד. לאחר החידון לא יקבלו השופטים ערעורים.
8. ועדת ההיגוי הארצית לחידון התנ"ך במינהל חברה ונוער תשמש סמכות עליונה לפסיקות סופיות לגבי ערעורים על החלטות השופטים, אם יהיו כאלה.

תפקיד המנחה

1. המנחה תנהל את החידון על פי הסדרים שנקבעו מראש.
2. המנחה תזמין את המשתתפים ואת חבר השופטים לבמה.
3. המנחה תזמין את המברכים וידאג לסדר ההופעות האמנותיות.
4. המנחה תקריא את השאלות.
5. המנחה תכריז את שמו של כל נבחן לפני שמוצגת לו השאלה.
6. המנחה תכריז את שמותיהם של העולים משלב לשלב על פי הוראות יושב ראש חבר השופטים.
7. המנחה תכריז את שמותיהם של חתן או כלת חידון התנ"ך הארצי וסגניהם, על פי ההוראות של יושב ראש חבר השופטים.

זוכים, תעודות ופרסים

1. בתום החידון יוזמנו כל המתמודדים לשבת במקומותיהם על הבמה כדי לקבל תעודת השתתפות בחידון.
2. שני המתמודדים - אחד מכל מסלול חינוך - אשר צברו את מספר הנקודות הגבוה ביותר, יוכתרו לחתן או לכלת חידון התנ"ך הארצי, וכן יוכתרו שני הסגנים.
3. ארבעת המתמודדים הזוכים בחידון התנ"ך הארצי ישתתפו בחידון התנ"ך העולמי, שיתקיים ביום העצמאות וישודר בטלוויזיה בשידור ישיר.
4. לאחר החידון תיערך לכל המשתתפים קבלת פנים רשמית ובה יקבלו תשורות וספרים.

חידון התנ"ך לנוער תשע"ג

שלב א - שאלות בעקבות סרטונים

שאלות בעקבות סרטונים שצולמו בדימונה

בשלב זה יוצגו למתמודדים שהופיעו בסרטון שצולם בדימונה שאלה אחת על שני פרטים

הקשורים לנושא הסרטון

תשובה נכונה על כל פרט תזכה את הנבחן ב-3 נקודות. דהיינו, תשובה מלאה לשאלה תזכה

את הנבחן ב-6 נקודות.

ממלכתי: סרטון 1: איוב

מתמודד/ת 1

ה' ציווה על רעי איוב "ועתה קחו לכם שבעה פרים ושבעה אילים ולכו אל עבדי איוב והעליתם עולה".

1. מה עשה איוב בעבור רעיו לאחר שהעלו את העולה?

2. בסיפור אחר העלו אנשים אחרים קורבן של "שבעה פרים ושבעה אילים". מי היו האנשים?

תשובה:

1. התפלל בעדם

"ועתה קחו לכם שבעה פרים ושבעה אילים ולכו אל עבדי איוב והעליתם עולה בעדכם ואיוב עבדי יתפלל עליכם כי אם פניו אשא לבלתי עשות עמכם נבלה כי לא דברתם אלי נכונה כעבדי איוב: וילכו אליפז התימני ובלדד השוחי צפר הנעמתי ויעשו כאשר דבר אליהם ה' וישא ה' את פני איוב: וה' שב את שבת (שבות) איוב בהתפללו בעד רעהו ויסף ה' את כל אשר לאיוב למשנה: (איוב מ"ב, 8-10)

2. בלק ובלעם (גם אחת מהתשובות תתקבל)

"ויאמר בלעם אל בלק בנה לי בזה שבעה מזבחות והכן לי בזה שבעה פרים ושבעה אילים: ויעש בלק כאשר דבר בלעם ויעל בלק ובלעם פר ואיל במזבח: (במדבר כ"ג, 1-2)

מתמודד/ת 2

"ויאכלו עמו לחם בביתו ויגדו לו וינחמו אתו על כל הרעה אשר הביא ה' עליו".

1. מה קרובי איוב נתנו לו במהלך ביקור הניחומים?

2. על מי ירמיהו הנביא אומר: "אל תבכו [...] ואל תגדו לו"?

תשובה:

1. הביאו לו קשיטה ונזם זהב (יתקבל גם: הביאו לו כסף/ זהב)

"ויבאו אליו כל אחיו וכל אחיותיו (אחיותיו) וכל ידעיו לפנים ויאכלו עמו לחם בביתו ויגדו לו וינחמו אתו על כל הרעה אשר הביא ה' עליו ויתנו לו איש קשיטה אחת ואיש נזם זהב אחד: (איוב מ"ב, 11)

2. על יאשיהו (יתקבל גם: על המת)

"אל תבכו למת ואל תגדו לו בכו בכו להלה כי לא ישוב עוד וראה את ארץ מולדתו: (ירמיה כ"ב, 10)

ממלכתו: סרטון 2: אדניה

מתמודד/ת 1

"ואדניה בן-חגית מתנשא לאמר אני אמלך ויעש לו רכב ופרשים וחמשים איש רצים לפניו"

1. על עוד אדם מסופר שעשה "מרכבה וססים וחמשים איש רצים לפניו". מיהו?
2. על יהואחז בן-יהוא מסופר כי נותרו לו רק "חמשים פרשים ועשרה רכב ועשרת אלפים רגלי". מה גרם לכך?

תשובה:

1. אבשלום

"ויהי מאחרי כן ויעש לו אבשלום מרכבה וססים וחמשים איש רצים לפניו:" (שמואל ב י"ד, 1)

2. הכנעת חזאל מלך ארם את ישראל

"כי לא השאיר ליהואחז עם כי אם-חמשים פרשים ועשרה רכב ועשרת אלפים רגלי כי אבדום מלך ארם וישמם כעפר לדש" (מלכים ב י"ג, 7)

מתמודד/ת 2

על אדניה מסופר "ולא-עצבו אביו מימיו לאמר מדוע ככה עשית".

1. על אב אחר מסופר שדווקא גער בבנו: "ויגער-בו אביו". מי האב?
2. על מה גער האב בבנו?

תשובה:

1. יעקב

2. על חלומותיו (של יוסף)

"ויספר אל-אביו ואל-אחיו ויגער-בו אביו ויאמר לו מה החלום הזה אשר חלמת. הבוא נבוא אני ונאמר ואחיהך להשתחוות לך ארצה:" (בראשית ל"ז, 10)

ממלכתי: סרטון 3: המבשר לדוד

מתמודד/ת 1

בסיפור אחר, מבשר אחר מספר "ממחנה ישראל נמלטתי".

1. מה הבשורה שהביא מבשר זה?
2. איזה פריט הביא מבשר זה משדה הקרב כדי להוכיח את טענתו?

תשובה:

1. מות שאול ובניו
2. נזר ואצעדה (כתר וצמיד- אחת מהתשובות תחשב לתשובה מלאה)

ואַעֲמֵד עָלָיו וְאֶמְתֵּתֵהוּ כִּי יִדְעֵתִי כִּי לֹא יִחְיֶה אַחֲרַי נִפְלוּ וְאֶקַּח הַנֶּזֶר אֲשֶׁר עַל-רֹאשׁוֹ וְאֶצְעֵדָה אֲשֶׁר עַל-זְרַעוֹ וְאֶבְיֵאֵם אֶל-אֲדֹנָי הַנֵּה [...] וַיִּקְרָא דָּוִד לְאֶחָד מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר גֵּשׁ פָּגַע-בּוֹ וַיִּכְהוּ וַיָּמָת: וַיֹּאמֶר אֶלְיוֹ דָּוִד דְּמִיר (דְּמָר) עַל-רֹאשְׁךָ כִּי פִיךָ עָנָה בְּךָ לֵאמֹר אֲנֹכִי מִתְּתִי אֶת-מְשִׁיחַ ה':" (שמואל ב א', 10-16)

מתמודד/ת 2

מבשר אחר אומר: "אנכי הבא מן-המערכה ואני מן-המערכה נסתי היום:"

1. מה בישר האישי?
2. אישה כרעה ללדת לאחר ששמעה את דבר הבשורה. כיצד קראה לבנה?

תשובה:

1. את תבוסת ישראל, את מות הבנים ואת לקיחת ארון ה' (אחת מן התשובות תחשב למלאה)
2. איכבוד

"וַיַּעַן הַמְּבַשֵּׁר וַיֹּאמֶר נֹס יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי פְּלִשְׁתִּים וְגַם מִגַּפָּה גְדוֹלָה הֵיְתָה בְּעַם וְגַם-שָׁנִי בְּנִיךְ מֵתוֹ חֲפְנִי וּפִינֹחַס וְאַרְוֹן הָאֱלֹהִים נִלְקְחָה: וַיְהִי כִּהְזָכִירוּ אֶת-אַרְוֹן הָאֱלֹהִים וַיִּפֹּל מֵעַל-הַכֶּסֶף אַחֲרֵיכֵן בְּעַד יַד הַשַּׁעַר וַתִּשְׁבֵּר מִפְּרֻקְתּוֹ וַיָּמָת כִּי-זָקֵן הָאִישׁ וְכָבֵד וְהוּא שָׁפֵט אֶת-יִשְׂרָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה: וְכָלְתוּ אִשְׁת-פִּינֹחַס הָרָה לָלֵת וַתִּשְׁמַע אֶת-הַשְּׂמוּעָה אֶל-הַלְּקַח אַרְוֹן הָאֱלֹהִים וּמֵת חֲמִיָּה וַאִישָׁה וַתִּכְרַע וַתֵּלֵד כִּי-נִהְפְּכוּ עָלֶיהָ צָרִיחַ: וְכַעַת מוֹתָה וַתְּדַבְּרֶנָּה הַנְּצַבּוֹת עָלֶיהָ אֶל-תִּירָאִי כִּי בֶן יִלְדָתָּ וְלֹא עָנְתָּה וְלֹא-שָׁתָה לְבָה: וַתִּקְרָא לְנֶעֱר אִיכָבוֹד לֵאמֹר גְּלָה כְבוֹד מִיִּשְׂרָאֵל אֶל-הַלְּקַח אַרְוֹן הָאֱלֹהִים וְאֶל-חֲמִיָּה וַאִישָׁה:" (שמואל א ד', 18-21)

ממלכת-י-דתי: סרטון 4: בלעם

מתמודד/ת 1

בלעם אומר: "הן עם לכבד ישפן ובגוים לא יתחשב" - אך ההיסטוריה מעידה על מערכות יחסים מורכבות בין ישראל לשכניו.

1. איזה עם אסר על ישראל לעשות "חרב או חנית"?
2. בסיפור אחר - מי המלך מיהודה שאמר למלך זר: "חטאתי שוב מעלי את אשר תתן עלי אשא"?

תשובה

1. הפלישתים

"וחרש לא ימצא בכל ארץ ישראל כי אמר (אמרו) פלשתים פן יעשו העברים חרב או חנית:" (שמואל א יג, 19)

2. חזקיהו

"וישלח חזקיה מלך יהודה אל מלך אשור לכישה לאמר חטאתי שוב מעלי את אשר תתן עלי אשא וישם מלך אשור על חזקיה מלך יהודה שלש מאות כסף ושלשים כפר זהב:" (מלכים ב יח, 14)

מתמודד/ת 2

בלעם במשליו אומר: "מי מנה עפר יעקב ומספר את רבע ישראל"

1. דוד ביקש למנות "את ישראל ואת יהודה". מי התנגד לכך באומר: "ויוסף ה' אלהיך אל העם כהם וכהם מאה פעמים?"
2. כעונש על המפקד, ניתנת לדוד האפשרות לבחור בין שלושה עונשים שונים. מדוע בחר דוד בדבר דווקא?

תשובה

1. יואב

"ויאמר יואב אל המלך ויוסף ה' אלהיך אל העם כהם וכהם מאה פעמים ועיני אדני המלך ראות ואדני המלך למה חפץ בדבר הזה:" (שמואל ב כד, 3)

2. עדיף להיענש בידי ה' מלהיענש בידי אדם / עדיף ליפול בידי ה' (כי רבים רחמיו), מליפול בידי

אדם

"ויאמר דוד אל גד צר לי מאד נפלה נא ביד ה' כי רבים רחמו וביד אדם אל אפלה:" (שמואל ב כד, 14)

ממלכתי דתי: סרטון 5: רחבעם

מתמודד/ת 1

הילדים יעצו לרחבעם לומר לעם: "קטני עבה ממתיני אבי".

אנשים נוספים בתנ"ך מתוארים באמצעות מותניהם.

1. מי מתואר כ"איש בעל שער ואזור עור אזור במתניו"?

2. מי צוה: "ואתה תאזור מתניך"?

תשובה

1. אליהו

"ויאמרו אליו איש בעל שער ואזור עור אזור במתניו ויאמר אליה התשבי הוא:"

(מלכים ב א, 8)

2. ירמיהו

"ואתה תאזור מתניך ודברת אליהם את כל אשר אנכי אצנך אל תחת מפניהם פן אחתך

לפניהם:" (ירמיה א, 17)

מתמודד/ת 2

בעקבות עמדת רחבעם אמרו העם: "מה לנו חלק בדוד ולא נחלה בן ישי לאהליך ישראל:"

בסיפורים נוספים בתנ"ך נזכרת חזרת אנשים לאוהלים או נטישת האוהלים.

1. מצור על עיר מסוימת הסתיים בתקיעת שופר, וזו הביאה ל: "ויפצו מעל העיר איש לאהליו". באיזו

עיר מדובר?

2. על קבוצת אנשים מסופר: "ויעזבו את אהליהם ואת סוסייהם ואת חמריהם". מה גרם להם לעשות

זאת?

תשובה

1. אבל בית מעכה

"ויבאו ויצרו עליו באבלה בית המעכה [...] ויתקע בשפר ויפצו מעל העיר איש לאהליו ויואב שב

ירושלם אל המלך:" (שמואל ב כ, 15, 22)

2. מפני שחשבו שמלכי החתים ומלכי מצרים תוקפים אותם / מפני שה' השמיע במחנה קול

רכב

"ואדני השמיע את מחנה ארם קול רכב קול סוס קול חיל גדול ויאמרו איש אל אחיו הנה שכר

עלינו מלך ישראל את מלכי החתים ואת מלכי מצרים לבוא עלינו: ויקומו וינוסו בנשף ויעזבו את

אהליהם [...]": (מלכים ב ז, 6-7)

ממלכת- דתי: סרטון 6: משל יותם

מתמודד/ת 1

אבימלך משכנע את אנשי שכם לקבלו כמנהיג, בנימוק: "וזכרתם כי עצמכם ובשרכם אני:"

1. מי מלבד אבימלך השתמש בביטוי דומה כדי לציין קרבה: "אך עצמי ובשרי אתה?"

2. מה ביקש דוד מהאנשים שאותם כינה: "אחי אתם עצמי ובשרי אתם?"

תשובה

1. לבן (ליעקב)/ דוד (לעמשא)

"ויאמר לו לבן אך עצמי ובשרי אתה וישב עמו חדש ימים:" (בראשית כ"ט, 14)

"ולעמשא תמרו הלוא עצמי ובשרי אתה כה יעשה-לי אלהים וכה יוסיף אם-לא שר-צבא תהיה לפני

כל-הימים תחת יואב:" (שמואל ב יט, 14)

2. שיקבלו (בני יהודה) אותו למלך עליהם בשנית (לאחר מרד אבשלום)

"והמלך דוד שלח אל צדוק ואל אביתר הכהנים לאמר דברו אל זקני יהודה לאמר למה תהיו

אחרנים להשיב את המלך אל ביתו ודבר כל ישראל בא אל המלך אל ביתו: אחי אתם עצמי ובשרי

אתם ולמה תהיו אחרנים להשיב את-המלך:" (שמואל ב יט, 12-13)

מתמודד/ת 2

"וישפר [...] אבימלך אנשים ריקים ופחזים וילכו אחריו:"

1. על מי מלבד אבימלך מסופר כי ריכז סביבו "אנשים ריקים"?

2. בסיפור אחר - מי הואשם שהוא נוהג כ"אחד הרקים"?

תשובה

1. על יפתח

"ויברח יפתח מפני אחיו וישב בארץ טוב ויתלקטו אל יפתח אנשים ריקים ויצאו עמו:" (שופטים יא, 3)

2. דוד (על ידי מיכל)

"ותצא מיכל בת שאול לקראת דוד ותאמר מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה היום לעיני אמהות

עבדיו כהגלות נגלות אחד הרקים:" (שמואל ב ו, 20)

חידון התנ"ך לנוער תשע"ג

שלב ב – נוער שואל נוער

סגני המחוזות שואלים את חתני המחוזות

בשלב הזה יישאלו המתמודדים שש שאלות רב-בררה.
את השאלות ישאלו הסגנים של חתני או כלות החידון המחוזי במחוזות השונים.
השאלות יוצגו למתמודדים, והם יצטרכו ללחוץ על כפתור התשובה הנכונה בתוך 10 שניות. כל תשובה נכונה תזכה את הנבחן ב-3 נקודות. בסך הכול אפשר לצבור בחלק הזה עד 18 נקודות.

שלב שני- ממלכתי

מחוז חיפה

חיפה שוכנת על הר הכרמל, הקשור לסיפורים מקראיים שונים.

1. מי בא "אל איש האלהים אל הר הכרמל"?

- א. אחאב
- ב. שר החמישים של אחזיה
- ג. האישה השונמית

מחוז ירושלים

ירושלים היתה מפורסמת בארמונותיה המפוארים, ולשלומה נישאה התפילה: "יהי-שלום בחילה שלנה בארמונותיה".

2. הנביא ירמיה מנבא: "והצתי אש בשעריה ואכלה ארמונות ירושלים ולא תכבה". על פי

ירמיהו, מהי הסיבה שבגללה עתידים ארמונות ירושלים להישרף?

- א. אי שחרור העבדים
- ב. ניצול הגרים
- ג. אי שמירת שבת

מחוז מרכז

העיר פתח תקווה, אשר במחוז המרכז, נקראה בשם זה כדי להגשים את נבואתו של הושע: "ונתתי לה את-כרמיה משם ואת-עמק עכור לפתח תקווה".

3. מי הומת בעמק עכור?

- א. זכריה בן יהוידע
- ב. עכן
- ג. אדורם

מחוז תל אביב

העיר תל אביב נקראה על שם ספרו המפורסם של הרצל, "אלטנוולד", (בגרמנית: ארץ ישנה-חדשה), אשר תורגם לעברית בשם "תל אביב": "תל" מסמל מקום שחרב, ו'אביב' הוא סמל לדבר מתחדש.

4. איזו עיר נשרפה והפכה ל"תל-עולם נשממה עד היום הזה"?

- א. העי
- ב. תל מלח
- ג. גבעה

מחוז הצפון

5. מה ראה הנביא שניבא: "מצפון תפתח הרעה על כל-יְשְׁבֵי הָאָרֶץ"?

- א. מקל שקד
- ב. סיר נפוח
- ג. עמוד ברזל

מחוז הדרום

העיר אילת היא הדרומית בערי ישראל, והיא שוכנת על-"שַׁפְּת יַם-סוּף". בְּיָמֵי בֵּית ראשון הייתה אילת עיר נְמַל חשובה בנחלת שבט יהודה.

6. מיהו המלך שעליו נאמר: "הוא בָּנָה אֶת-אֵילֹת" והשיבה ליהודה?

- א. יותם
- ב. עֲזַיָּהוּ
- ג. אָחָז

תשובון לשלב השני ממלכתי

שאלה	תשובה	פסוק	מקור
1	ג - האישה השונמית	וַתֵּלֶךְ וַתָּבֹא אֶל אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל הַר הַכְּרִמָּל וַיְהִי כִּרְאוֹת אִישׁ הָאֱלֹהִים אֹתָהּ מִנְגִיד וַיֹּאמֶר אֶל גִּיחְזִי נְעִרוּ הַנָּה הַשּׁוֹנְמִית הַלְזָה:	מלכים ב ד, 25
2	ג-אי שמירת שבת	וְאִם-לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לְקַדֵּשׁ אֶת-יּוֹם הַשַּׁבָּת וּלְבַלְתִּי שָׂאתָ מִשָּׂא וּבֹא בְשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְהֵצִיתִי אִשׁ בְּשַׁעֲרֶיהָ וְאָכְלָה אֶרְמֹנוֹת יְרוּשָׁלַם וְלֹא תִכְבֶּה	ירמיהו ז', 27
3	ב- עכן	וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת-עֶכָן בֶּן-זֶרַח וְאֶת-הַכֹּסֶף וְאֶת-הָאֲדָרֶת וְאֶת-לְשׁוֹן הַזָּהָב וְאֶת-בְּנֵי וְאֶת-בְּנֹתָיו וְאֶת-שׁוֹרוֹ וְאֶת-חֲמֹרוֹ וְאֶת-צֹאֲנוֹ וְאֶת-אֶהְלוֹ וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ וְכָל-יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ וַיַּעֲלוּ אֹתָם עִמְקָ עֵכֹר: וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ מָה עֲכַרְתֶּנוּ יַעֲכָרְךָ יְהוָה בְּיוֹם הַזֶּה וַיִּרְגְּמוּ אוֹתוֹ כָּל-יִשְׂרָאֵל אָבָן וַיִּשְׂרְפוּ אֹתָם בָּאֵשׁ וַיִּסְקְלוּ אֹתָם בְּאֲבָנִים	יהושע ז', 24-25
4	א-העי	וַיִּשְׂרַף יְהוֹשֻׁעַ אֶת-הָעִי וַיְשִׁימָהּ תַל-עוֹלָם שְׁמָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה	יהושע ח', 28
5	ב- סיר נפוח	וַיְהִי דְבַר-ה' אֵלַי שְׁנִית לֵאמֹר מָה אַתָּה רֹאֶה וַאֲמַר סִיר נְפוּחַ אֲנִי רֹאֶה וּפְנֵיו מִפְּנֵי צְפוּנָה: וַיֹּאמֶר ה' אֵלַי מִצְּפוֹן תִּפְתַּח הַרְעָה עַל כָּל-יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ	ירמיהו א', 13-14
6	ב- עוזיהו	וַיִּקְחוּ כָל-עַם יְהוּדָה אֶת-עֹזִיָּהוּ וְהוּא בֶן-שֵׁשׁ עָשָׂר שָׁנָה וַיְמַלִּיכוּ אוֹתוֹ תַּחַת אָבִיו אֲמִצִּיָּהוּ: הוּא בִּנְהָ אֶת-אֵילוֹת וַיְשִׁיבָהּ לַיהוָה אַחֲרֵי שִׁכְבַּת-הַמֶּלֶךְ עִם-אֲבֹתָיו	דברי הימים ב כ"ו, 2-1

שלב שני- ממלכתי-דתי

מחוז חיפה

- "כרמל" הוא גם כינוי לאזור עשיר בצמחייה.
1. מי מכנה את ארץ ישראל "אֶרֶץ הַכְּרֶמֶל"?
א. ישעיהו
ב. ירמיהו
ג. הושע

מחוז ירושלים

- ירושלים הייתה ידועה בחומותיה הבצורות, ועליה התפלל משורר תהילים "הִיטִיבָה בְּרָצוֹנָךְ אֶת צִיּוֹן תְּבִנָּה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלַם".
2. מי בנה "חומה חיצונה לעיר דָּוִד"?
א. חזקיהו
ב. עוזיהו
ג. מנשה

מחוז מרכז

- "וַיִּנְתְּנִי לָהּ אֶת-כְּרֶמְיָהּ מִשָּׁם וְאֶת-עֵמֶק עֶכוֹר לְפִתְחֵהּ תִּקְוָה". גם הנביא ישעיה מזכיר בנבואתו את עֵמֶק עֶכוֹר.
3. הוא מנבא שהעמק יהפוך:
א. לעיר גדולה
ב. למסילה לעמי
ג. לרביץ בקר

מחוז תל-אביב

- העיר תל אביב היא סמל להתחדשות ולצמיחה.
4. מיהו הנביא המנבא על שיבת ישראל לארצו ועל בניית ציון על חורבותיה: "וַיִּבְנְתָה עִיר עַל-תְּלָהּ"?
א. ישעיהו
ב. ירמיהו
ג. הושע

מחוז הצפון

חצור היא אחת הערים הצפוניות החשובות והיא זוכה לכינוי: "ראש כל הממלכות".

5. מיהו המלך הנוכרי שכבש את חצור מידי ישראל?

א. בן הדד

ב. תגלת פלאסר

ג. חזאל

מחוז הדרום

הנגב הוא אזור מדברי המשתרע על פני כ-60% משטחה של מדינת ישראל.

6. מי פשטו "בְּעֵרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהַנֶּגֶב לַיהוּדָה"?

א. האדומים

ב. הפלשתים

ג. העמלקים

תשובון לשלב השני- ממלכתי-דתי

שאלה	תשובה	פסוק	מקור
1	ב - ירמיהו	וְאָבִיָא אֶתְכֶם אֶל אֶרֶץ הַפְּרָמִל לְאָכַל פְּרִיָהּ וְטוֹבָהּ [...] :	ירמיהו ב, ז
2	ג - מנשה	וְאַחֲרֵי כֵן בָּנָה חוּמָה חִיצוֹנָה לְעִיר דָּוִד מֵעֶרְבָה לְגִיחֹן בְּנַחַל וְלִבְּזֹא בְּשַׁעַר הַדְּגִים וְסָבַב לְעַפְלָי וַיִּגְבִּיהֶּהָ מְאֹד וַיִּשֶׂם שְׁרֵי חֵיל בְּכָל הָעָרִים הַבְּצֻרוֹת בִּיהוּדָה :	דברי הימים ב לג, יד
3	ג- רבץ בקר	וְהָיָה הַשְּׂרוּן לְנֹה-צֶאֱן וְעֵמֶק עֶכּוֹר לְרִבְצֵי בְּקָר לְעַמִּי אֲשֶׁר דָּרָשׁוּנִי	ישעיה ס"ה, י
4	ב-ירמיה	כֹּה אָמַר ה' הַנְּנִי-שָׁב שָׁבוֹת אֶהְיֶי עֵקוֹב וּמִשְׁכַּנְתִּיו אֲרַחֵם וּנְבַנְתָּה עִיר עַל-תְּלָה וְאַרְמוֹן עַל-מִשְׁפָּטוֹ יֵשֵׁב	ירמיה ל', יח
5	ב - תגלת פלאסר	בַּיָּמִי פָקַח מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל בָּא תַגְלַת פְּלֶאֶסֶר מֶלֶךְ אַשּׁוּר וַיִּקַּח אֶת עֵינָו וְאֶת אֶבֶל בֵּית מַעֲכָה וְאֶת יְנוּחַ וְאֶת קִדְשׁ וְאֶת חֲצוֹר וְאֶת הַגְּלַעַד וְאֶת הַגְּלִילָה כֹּל אֶרֶץ נַפְתָּלִי וַיִּגְלַם אֲשׁוּרָה :	מלכים ב טו, כט
6	ב - הפלשתים	וּפְלִשְׁתִּים פָּשְׁטוּ בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וְהִנְגְּבוּ לַיהוּדָה וַיִּלְכְּדוּ אֶת בֵּית שֹׁמֶשׁ וְאֶת אֵילֹן וְאֶת הַגְּדְרוֹת וְאֶת שׁוֹכּוֹ וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת תַּמְנָה וּבְנוֹתֶיהָ וְאֶת גְּמְזוֹ וְאֶת בְּנוֹתֶיהָ וַיֵּשְׁבוּ שָׁם :	דברי הימים ב כח, יח

חידון התנ"ך לנוער תשע"ג

שלב ג – השב כפי יכולתך

בשלב זה על המתמודד לענות על שאלות רבות ככל שיוכל ב-45 שניות.

תשובה נכונה על כל ארבע השאלות הראשונות תזכה את הנבחן ב-4 נקודות.

תשובה נכונה על כל 6 השאלות הבאות תזכה את הנבחן ב-6 נקודות.

בשלב זה אפשר לצבור עד 52 נקודות.

השב כפי יכולתך - שאלות לשלב השלישי של החידון הארצי - ממלכתי

מקבץ א

1. שאלה: מהי המילה המשותפת למילים: **רמש, משפחות, צמח**?

תשובה: אדמה.

מקורות:

- "וְכִרְתִּי לָהֶם בְּרִית בַּיּוֹם הַהוּא עִם חַיֵּי הַשָּׂדֶה וְעִם עוֹף הַשָּׁמַיִם וְרִמְשֵׁי הָאָדָמָה [...]:"
(הושע ב, 20)

- "וְאַבְרָכָה מְבָרְכִיךָ וּמְקַלְלֶךָ אָאֵר וְנִבְרַכְוּ בְךָ כָּל מְשֻׁפְּחֹת הָאָדָמָה:"
(בראשית יב, 3)

- "וַיִּהְיֶה אֵת הָעֵרִים הָאֵל וְאֵת כָּל הַכֶּכֶר וְאֵת כָּל יִשְׁבֵי הָעֵרִים וְצִמַּח הָאָדָמָה"
(בראשית י"ט, 25)

2. שאלה: את מי בלעה האדמה?

תשובה: את קורח ובני עדתו (וגם את: דתן ואבירם ומשפחותיהם).

מקור: "וְאִם בְּרִיאָה יִבְרָא ה' וּפְצַתָּהּ הָאָדָמָה אֵת פִּיהָ וּבָלְעָה אֹתָם וְאֵת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וַיִּרְדּוּ:
חַיִּים שְׂאֵלָה וַיִּדְעַתֶּם כִּי נֶאֱצַו הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֵת ה'" (במדבר טז, 30)

3. שאלה: מי עבד את האדמה בעבור מפיבושת נכה הרגלים?

תשובה: ציבא.

מקור: "וַיִּקְרָא הַמֶּלֶךְ אֶל צִיבָא נֶעֶר שְׂאוּל וַיֹּאמֶר אֵלָיו כָּל אֲשֶׁר הָיָה לְשְׂאוּל וּלְכָל בֵּיתוֹ נָתַתִּי
לְבֶן אֲדֹנָיִךְ: וְעַבְדָּתָ לּוֹ אֵת הָאָדָמָה אֲתָה וּבְנֵיךָ וְעַבְדֶּיךָ וְהִבַּאתְ וְהָיָה לְבֶן אֲדֹנָיִךְ לֶחֶם
וְאָכְלוּ וּמְפִיבֹשֶׁת בֶּן אֲדֹנָיִךְ יֹאכַל תְּמִיד לֶחֶם עַל שְׁלַחְנִי [...]:"
(שמואל ב ט, 9-10)

4. שאלה: למי הובטח: "וּנְבָרְכוּ בְּךָ כָּל מְשֻׁפַּחַת הָאָדָמָה"?

תשובה: לאברהם/ליעקב.

מקורות:

- אברהם: "וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ: וְאָעֲשֶׂה לְגֹוֵי גְדוֹל וְאַבְרָכָךָ וְאֶגְדְּלָה שְׁמֶךָ וְהָיָה בְרָכָה: וְאַבְרָכָה מִבְּרַכְיָךָ וּמִקְלָלְךָ אֶאֱרָ וּנְבָרְכוּ בְּךָ כָּל מְשֻׁפַּחַת הָאָדָמָה:" (בראשית יב, 1-3)

- יעקב: "וְהָיָה זְרַעְךָ כְּעֵפֶר הָאָרֶץ וּפְרֻצַּת יָמָה וְקִדְמָה וְצַפְנָה וְנִגְבָּה וּנְבָרְכוּ בְּךָ כָּל מְשֻׁפַּחַת הָאָדָמָה וּבְזַרְעָךָ:" (בראשית כח, 14)

5. שאלה: מיהו המלך שהיה 'אוהב אדמה'?

תשובה: עוזיהו.

מקור: "וַיֵּבֶן מִגְדָּלִים בְּמִדְבָּר וַיִּחַצֵּב בְּרוֹת רַבִּים כִּי מִקְנֶה רַב הָיָה לוֹ וּבִשְׁפִלָּה וּבְמִישׁוֹר אֲכָרִים וְכַרְמִים בְּהָרִים וּבְכַרְמֵל כִּי אָהַב אֲדָמָה הָיָה:" (דברי הימים ב כו, 10)

6. שאלה: אמת או שקר: יוסף קנה את כל אדמת מצרים

תשובה: שקר. (את אדמת הכהנים הוא לא קנה.)

מקור: "רַק אֲדַמַּת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֵק לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פְּרֻעָה וְאָכְלוּ אֶת חֶקֶם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פְּרֻעָה עַל כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת אֲדָמָתָם" (בראשית מז, 22)

7. שאלה: מיהו הנביא שאמר: "אֲדַמְתְּכֶם לְנִגְדְּכֶם זָרִים אֲכָלִים אֶתְּהוּ"?

תשובה: ישעיהו.

מקור: "אֲרָצְכֶם שְׂמֵמָה עֲרִיכֶם שְׂרָפוֹת אִשׁ אֲדַמְתְּכֶם לְנִגְדְּכֶם זָרִים אֲכָלִים אֶתְּהוּ וּשְׂמֵמָה קָמָהפֶכֶת זָרִים:" (ישעיהו א, 7)

8. שאלה: לאן רץ איש בנימין עם מדים קרועים ואדמה על ראשו?

תשובה: לשיילה.

מקור: "וַיֵּרֶץ אִישׁ בְּנֵימִן מֵהַמַּעֲרָכָה וַיָּבֵא שְׁלֵה בַיּוֹם הַהוּא וּמַדְיֹו קָרְעִים וְאֲדָמָה עַל רֹאשׁוֹ:"

(שמואל א ד, 12)

9. שאלה: אמת או שקר: על אנשי נינוה נאמר שנאספו "בצום ובשקים ואדמה עליהם".

תשובה: שקר (אנשי נינוה צמו ולבשו שקים, אך לא שמו על ראשם אדמה. היו אלה בני

ישראל שעשו זאת, בימי נחמיה).

מקורות:

- "וַיֵּאֱמִינוּ אַנְשֵׁי נִינְוָה בְּאַלֵּהִים וַיִּקְרְאוּ צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ שָׂקִים מִגְדוּלָם וְעַד קִטְנָם:"

(יונה ג, 5)

- "וּבַיּוֹם עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה לַחֹדֶשׁ הַזֶּה נֶאֱסְפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצוֹם וּבְשָׂקִים וְאֲדָמָה עַלֵּיהֶם:"

(נחמיה ט, 1)

10. שאלה: מיהו הנביא שאמר: "וְכִרְתִּי לָהֶם בְּרִית בַּיּוֹם הַהוּא עִם חַיֵּת הַשָּׂדֶה וְעִם עוֹף

הַשָּׁמַיִם וְרָמַשׁ הָאֲדָמָה [...]"?

תשובה: הושע.

מקור: "וְכִרְתִּי לָהֶם בְּרִית בַּיּוֹם הַהוּא עִם חַיֵּת הַשָּׂדֶה וְעִם עוֹף הַשָּׁמַיִם וְרָמַשׁ הָאֲדָמָה

וְקִשְׁתׁ וְחֶרֶב וּמִלְחָמָה אֲשֶׁבֶר מִן הָאָרֶץ וְהִשְׁכַּבְתִּים לְבֶטַח:" (הושע ב, 20)

מקבץ ב

1. שאלה: מהי המילה המשותפת למילים: **חיים, רעים, לחץ**?

תשובה: מים.

מקורות:

- "וַיַּחֲפְרוּ עֲבָדֵי יִצְחָק בְּנַחַל וַיִּמְצְאוּ שָׁם בְּאֵר מַיִם חַיִּים:" (בראשית כו, 19)
- "וַיֹּאמְרוּ אֲנָשֵׁי הָעִיר אֶל אֱלִישָׁע הִנֵּה נָא מוֹשֵׁב הָעִיר טוֹב כִּאֲשֶׁר אָדָנִי רָאָה וְהַמַּיִם רָעִים וְהָאָרֶץ מְשֻׁכֶּלֶת:" (מלכים ב ב, 19)
- "וַיִּתֵּן לָכֶם אָדָנִי לֶחֶם צָר וַיְמִים לַחֲץ וְלֹא יִכְנָף עוֹד מוֹרֶיךָ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֶת מוֹרֶיךָ:" (ישעיהו ל, 20)

2. שאלה: מי "יצק מים על ידי אליהו"?

תשובה: אלישע.

- מקור: "וַיֹּאמֶר יְהוֹשָׁפָט הַאִין פֹּה נִבְיָא לֵה' וַנְדַרְשָׁה אֶת ה' מֵאוֹתוֹ וַיַּעַן אֶחָד מֵעֲבָדֵי מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר פֹּה אֱלִישָׁע בֶּן שָׁפָט אֲשֶׁר יִצֵּק מַיִם עַל יְדֵי אֱלִיהוּ:" (מלכים ב ג, 11)

3. שאלה: מה הצליח אלישע להציף על פני המים?

תשובה: ברזל (יתקבל גם גרזן ומרכיביו השונים)

- מקור: "וַיְהִי הָאָחָד מִפְּיֵל הַקּוֹרָה וְאֶת הַבְּרָזֶל נָפַל אֶל הַמַּיִם וַיִּצְעַק וַיֹּאמֶר אָהָה אָדָנִי וְהוּא שְׂאוּל: וַיֹּאמֶר אִישׁ הָאֱלֹהִים אָנָּה נָפַל וַיִּרְאֶהוּ אֶת הַמָּקוֹם וַיִּקְצֹב עֵץ וַיִּשְׁלַךְ שָׁמָּה וַיִּצָּף הַבְּרָזֶל: וַיֹּאמֶר הָרֶם לָךְ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחֶהוּ:" (מלכים ב ו, 5-7)

4. שאלה: מהו שם המקום שבו המתיק משה מים באמצעות עץ?

תשובה: מרה. (יתקבל גם מדבר שור)

מקור: "וַיָּבֹאוּ מִרְתָּה וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִיַּם מִמֶּרְה כִּי מָרִים הֵם עַל כֵּן קָרָא שְׁמָהּ מֶרְה. וַיִּלְנוּ

הָעַם עַל מֹשֶׁה לֵּאמֹר מַה נִּשְׁתָּה: וַיִּצְעַק אֶל ה' וַיֹּרְהוּ ה' עֵץ וַיִּשְׁלַךְ אֶל הַמַּיִם וַיִּמְתְּקוּ

הַמַּיִם שֵׁם שָׁם לוֹ חֵק וַיִּמְשַׁפֵּט וְשֵׁם נִסָּהוּ: (שמות טו, 23-25)

5. שאלה: על מי נאמר: "וַיֵּרְאוּ [...] מִנֶּגֶד אֶת-הַמַּיִם אֲדָמִים כָּדָם"?

תשובה: על המואבים

מקור: "וַיִּשְׁפִּימוּ בְּבִקְרָה וְהִשְׁמִשׁ זָרְחָה עַל הַמַּיִם וַיֵּרְאוּ מוֹאָב מִנֶּגֶד אֶת הַמַּיִם אֲדָמִים כָּדָם:"

(מלכים ב ג, 22)

6. שאלה: אמת או שקר: איש האלוהים שנשלח לבית אל הסכים לאכול לחם ולשתות מים בבית

המלך.

תשובה: שקר. (הוא הסכים לאכול לחם ולשתות מים בבית הנביא.)

מקור: "וַיְדַבֵּר הַמֶּלֶךְ אֶל אִישׁ הָאֱלֹהִים בְּאֵה אֶתִּי הַבֵּיתָה וְסַעֲדָה וְאַתָּנָה לֶךְ מִתַּת: וַיֹּאמֶר

אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל הַמֶּלֶךְ אִם תִּתֵּן לִי אֶת חֲצִי בֵיתְךָ לֹא אֲבֹא עִמָּךְ וְלֹא אֲכַל לֶחֶם וְלֹא

אֲשַׁתָּה מִיַּם בַּמָּקוֹם הַזֶּה: כִּי כֵן צִוָּה אֶתִּי בְּדַבַּר ה' לֵאמֹר לֹא תֹאכַל לֶחֶם וְלֹא תִשְׁתֶּה

מַיִם וְלֹא תִשׁוּב בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר הִלְכָתָּ: (מלכים א יג, 7-9)

7. שאלה: מיהו הנביא שמאשים: "כִּסְפָּה הִיָּה לְסִיגִים סְבָאָה מְהוּל בְּמַיִם"?

תשובה: ישעיהו.

מקור: "כִּסְפָּה הִיָּה לְסִיגִים סְבָאָה מְהוּל בְּמַיִם:" (ישעיהו א, 22)

8. שאלה: מי לא הסכים לתת לחם, מים וטבח לאנשים שטען שאינו מכיר?

תשובה: נבל הכרמלי.

מקור: "וַיַּעַן נָבֶל אֶת עֲבָדֵי דָוִד וַיֹּאמֶר מִי דָוִד וּמִי בֶן יִשָׁי הַיּוֹם רַבּוֹ עֲבָדִים הַמִּתְפָּרְצִים אִישׁ

מִפָּנָי אֲדֹנָיו: וְלִקְחֹתִי אֶת לַחְמִי וְאֶת מִימֵי וְאֶת טִבְחֹתִי אֲשֶׁר טִבַּחְתִּי לְגִזְזֵי וְנָתַתִּי

לְאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתִּי אִי מִזֶּה הֵמָּה:" (שמואל א כה, 10-11)

9. שאלה: אמת או שקר: במכה דם - המצרים שתו מים מבארות שחפרו.

תשובה: אמת.

מקור: "וַיִּחְפְּרוּ כָּל מִצְרַיִם סְבִיבֹת הַיָּאֵר מִיּוֹם לְשִׁתּוֹת כִּי לֹא יָכְלוּ לְשִׁתּוֹת מִמֵּי הַיָּאֵר:"

(שמות ז, 24)

10. שאלה: מי הנביא שאמר: "אתי עזבו מקור מים חיים"?

תשובה: ירמיהו.

מקור: "כִּי שְׁתִּימִים רְעוֹת עֲשֵׂה עִמִּי אֲתִי עֲזְבוּ מְקוֹר מַיִם חַיִּים לְחֻצַּב לָהֶם בְּאֵרוֹת בְּאֵרוֹת

נִשְׁבְּרִים אֲשֶׁר לֹא יָכְלוּ הַמַּיִם:" (ירמיהו ב, 13)

מקבץ ג

1. שאלה: מהי המילה המשותפת למילים: **שדה, פרי, רענן**?

תשובה: עץ/עצים.

מקורות:

- "וַיַּךְ הַבָּרָד בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם אֶת כָּל אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה וְאֶת כָּל עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה

הִכָּה הַבָּרָד וְאֶת כָּל עֵץ הַשָּׂדֶה שִׁבַּר:" (שמות ט, 25)

- "וַיִּבְנוּ גַם הַמָּה לָהֶם בְּמוֹת וּמִצְבוֹת וְאֲשֵׁרִים עַל כָּל גְּבֻעָה גְבֻהָה וְתַחַת כָּל עֵץ רֵעָנָן:"

(מלכים א יד, 23)

- "וַיִּכַּס אֶת עֵין כָּל הָאֶרֶץ וְתַחֲשֹׁךְ הָאֶרֶץ וַיֵּאֱכַל אֶת כָּל עֵשֶׂב הָאֶרֶץ וְאֶת כָּל פְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר

הוֹתִיר הַבָּרָד וְלֹא נוֹתַר כָּל יֶרֶק בְּעֵץ וּבְעֵשֶׂב הַשָּׂדֶה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם:" (שמות י, 15)

2. שאלה: מתי יש לקבור את החוטא שנתלה על עץ?

תשובה: באותו היום שבו נתלה.

מקור: "וְכִי יִהְיֶה בְּאִישׁ חַטָּא מִשְׁפָּט מוֹת וְהוּמַת וְתִלִּית אֹתוֹ עַל עֵץ: לֹא תִלִּין בְּבִלְתּוֹ עַל

הָעֵץ כִּי קִבּוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ בַיּוֹם הַהוּא כִּי קָלְלַת אֱלֹהִים תִּלְוִי וְלֹא תִטְמֵא אֶת אֲדַמְתְּךָ

אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נִחְלָה:" (דברים כא, 22-23)

3. שאלה: מיהו המלך שנתלה על עץ ובערב נקבר תחת גל אבנים?

תשובה: מלך העי.

מקור: "וְאֶת מֶלֶךְ הָעֵי תִלֶּה עַל הָעֵץ עַד עֵת הָעֶרֶב וּכְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צֹוּה יְהוֹשֻׁעַ וַיִּרִידוּ אֶת

בְּבִלְתּוֹ מִן הָעֵץ וַיִּשְׁלִיכוּ אוֹתָהּ אֶל פְּתַח שַׁעַר הָעִיר וַיִּקְיֵמוּ עָלָיו גַּל אֲבָנִים גָּדוֹל עַד

הַיּוֹם הַזֶּה:" (יהושע ח, 29)

4. שאלה: איזה סוג של עצים מותר לכרות בעת מצור?

תשובה: עצי סרק/עצים שאינם מניבים פירות.

מקור: "רק עץ אשר תדע כי לא עץ מאכל הוא אתו תשחית וקרת ובנית מצור על העיר

אשר הוא עשה עמך מלחמה עד רדתה:" (דברים כ, 20)

5. שאלה: מי נשא עצים על שכמו ושרף באמצעותם את צריח בית אל?

תשובה: אבימלך.

מקור: "ויעל אבימלך הר צלמון הוא וכל העם אשר אתו ויקח אבימלך את הקרדמות בידו

ויקרת שוכת עצים וישאקה וישם על שכמו ויאמר אל העם אשר עמו מה ראיתם

עשיתי מהרו עשו כמוני: ויקרתו גם כל העם איש שוכה וילכו אחרי אבימלך

וישימו על הצריח ויציתו עליהם את הצריח באש וימתו גם כל אנשי מגדל שכם

כאלף איש ואשה:" (שופטים ט, 48-49)

6. שאלה: אמת או שקר: שלמה במשליו דיבר לא רק על בעלי החיים אלא גם על העצים.

תשובה: אמת.

מקור: "וידבר שלשת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף: וידבר על העצים מן הארז

אשר בלבנון ועד האזוב אשר יצא בקיר וידבר על הבהמה ועל העוף ועל הרמש

ועל הדגים:" (מלכים א ה, 12-13)

7. שאלה: על פי הנביא ירמיהו, כיצד מכנים בית ישראל את פסל העץ?

תשובה: אבי (אתה).

מקור: "כבשת גנב כי ימצא כן הבישו בית ישראל המה מלכיהם שריהם וכהניהם

ובביאיהם: אמרים לעץ אבי אתה ולאבן את ילדתי (ילדתנו) כי פנו אלי ערף ולא

פנים ובעת רעתם יאמרו קומה והושיענו:" (ירמיה ב, 26-27)

8. שאלה: בימי שלמה, מיהו העם המיומן ביותר בכריתת עצים?

תשובה: הצידונים.

מקור: "ועתה צוה ויקרתו לי ארזים מן הלבנון ועבדי יהיו עם עבדיך ושכר עבדיך אתן

לך ככל אשר תאמר כי אתה ידעת כי אין בנו איש ידע לקרת עצים כצדנים:"

(מלכים א ה, 20)

9. שאלה: אמת או שקר: מיכל החביאה את דוד "בפשתי העץ".

תשובה: שקר. (רחב החביאה כך את המרגלים).

מקור: "והיא העלתם הגגה ותטמנם בפשתי העץ הערכות לה על הגג:"

(יהושע ב, 6)

10. שאלה: מי הנביא שאמר: "כי כימי העץ ימי עמי"?

תשובה: ישעיהו.

מקור: "לא יבנו ואחר ישב לא יטעו ואחר יאכל כי כימי העץ ימי עמי ומעשה ידיהם

יבלו בחירי:" (ישעיה ס"ה, 22)

השב כפי יכולתך - שאלות לשלב השלישי של החידון הארצי – ממלכתי-דתי

מקבץ א

1. שאלה: איזו מילה משותפת למילים: מעיל, נדד, רוח?

תשובה: כנף

מקורות:

- "וַיָּקָם דָּוִד וַיִּכְרֹת אֶת כְּנָף הַמַּעִיל אֲשֶׁר לְשֹׂאוֹל בְּלֵט" (שמואל א כד, ד)

- "וְלֹא הָיָה נִדְד כְּנָף וּפְצָה פֶּה וּמִצְפָּצֵף" (ישעיהו י, יד)

- "וַיִּרְפֹּב עַל כְּרוֹב וַיַּעֲרֵף וַיִּרְא עַל כְּנָפֵי רוּחַ" (שמואל ב כב, יא)

2. שאלה: מי באה לחסות תחת כנפי ה' אלוהי ישראל?

תשובה: רות

מקור: "יְשָׁלֵם ה' פְּעֻלָּךְ וַתְּהִי מִשְׁכַּרְתְּךָ שְׁלָמָה מֵעַם ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּאת לְחַסוֹת

תַּחַת כְּנָפָיו". (רות ב, יב)

3. שאלה: בחזון ישעיהו, למה שימשו כנפי השרפים לבד מעופף?

תשובה: לכסות פניהם/לכסות רגליהם

מקור: "שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפִים שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאֶחָד בְּשֵׁתַיִם יְכֹסֶה פָּנָיו וּבְשֵׁתַיִם

יְכֹסֶה רַגְלָיו וּבְשֵׁתַיִם יְעוֹפֵף" (ישעיהו ו, ב)

4. שאלה: על מי אומר הנביא שבעתיד "לא יכנף עוד"?

תשובה: מוריה (יתקבל גם: ה')

מקור: "כִּי עִם בְּצִיּוֹן יֵשֶׁב בִּירוּשָׁלַם בְּכּוֹן לֹא תִבְכֶּה חֲנוּן יִחַרְךָ לְקוֹל זַעֲקָךָ כְּשִׁמְעָתוֹ עֲנָה: וְנָתַן

לְכֶם אֲדָנָי לֶחֶם צָר וַיְמִים לְחֵץ וְלֹא יִכְנֹף עוֹד מוֹרְיָךְ וְהָיוּ עֵינֶיךָ רְאוֹת אֶת מוֹרְיָךְ:"

(ישעיהו ל, יט-כ)

5. שאלה: מי נשאל: "המבינתך יאבר נץ יפרש כנפו לתימן"?

תשובה: איוב

מקור: "המבינתך יאבר נץ יפרש כנפו לתימן" (איוב לט, כו)

6. שאלה: אמת או שקר: דוד כרת את כנף מעילו של שאול במערה במדבר עין גדי.

תשובה: אמת

מקור: "ויהי כאשר שב שאול מאחרי פלשתים ויגדו לו לאמר הנה דוד במדבר עין גדי [...]"

ויבא שאול להסר את רגליו ודוד ואנשיו בירכתי המערה ישבים [...] ויקם דוד ויכרת

את כנף המעיל אשר לשאול בלט" (שמואל א כד, א-ד)

7. שאלה: על מי נאמר "והיה מטות כנפיו מלא רחב ארצה עמנו אל"?

תשובה: על (מלך) אשור

מקור: "ולכן הנה אדני מעלה עליהם את מי הננהר העצומים והרבים את מלך אשור ואת

כל כבודו ועלה על כל אפיקיו והלך על כל גדותיו: וחלף ביהודה שטף ועבר עד

צנאר יגיע והיה מטות כנפיו מלא רחב ארצה עמנו אל".

(ישעיהו ח, ז-ח)

8. שאלה: מהו היה המרחק בין שני הקצוות של כנפי הכרוב במקדש שלמה?

תשובה: עשר אמות

מקור: "וחמש אמות כנף הכרוב האחת וחמש אמות כנף הכרוב השנית עשר אמות

מקצות כנפיו ועד קצות כנפיו" (מלכים א ו, כד)

9. שאלה: אמת או שקר: מלך בבל מתפאר שבכיבושיו "לא היה נדד כנף ופצה פה ומצפצף".

תשובה: שקר (מלך אשור מתפאר בכך)

מקור: "ותמצא כקו ידי לחיל העמים וכאסף ביצים עזבות כל הארץ אני אספתי ולא היה נדד כנף ופצה פה ומצפצף:" (ישעיהו י, יד)

10. שאלה: מי ניבא: "גם בכנפיך נמצאו דם נפשות אביונים נקיים?"

תשובה: ירמיהו

מקור: "גם בכנפיך נמצאו דם נפשות אביונים נקיים לא במחנתך מצאתים כי על כל אלה" (ירמיהו ב, לד)

מקבץ ב

1. שאלה: איזו מילה משותפת למילים: **טל, שער, רוכב**?

תשובה: שמים

מקורות:

- "וַיִּתֵּן לָךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֵב דָּגָן וְתִירֹשׁ" (בראשית כז, כח)

- "וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מֶה נֹרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זָה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם.,

(בראשית כח, יז)

- "אֵין כָּאֵל יִשְׂרָאֵל רֹכֵב שָׁמַיִם בְּעֶזְרָךְ וּבִגְאֻנֹתוֹ שְׁחָקִים" (דברים לג, כו)

2. שאלה: מי מצא את מותו "בין השמים ובין הארץ"?

תשובה: אבשלום

מקור: "וְאַבְשָׁלוֹם רֹכֵב עַל הַפָּרָד וַיָּבֵא הַפָּרָד תַּחַת שׁוֹכְרֵי הָאֵלֶּה הַגְּדוֹלָה וַיִּחַזַּק רֹאשׁוֹ

בְּאֵלֶּה וַיִּתֵּן בֵּין הַשָּׁמַיִם וּבֵין הָאָרֶץ וְהַפָּרָד אֲשֶׁר תַּחְתָּיו עָבַר." (שמואל ב יח, ט)

3. שאלה: על מי אומר ה' "בְּשׁוּמֵי עֵינַי לִבְשׁוֹ וְעֵרְפֹל חֲתַלְתּוֹ."

תשובה: על הים

מקור: "וַיִּסַּךְ בְּדַלְתָּיִם יָם בְּגִיחוֹ מִרְחֹם יֵצֵא: בְּשׁוּמֵי עֵינַי לִבְשׁוֹ וְעֵרְפֹל חֲתַלְתּוֹ:"

(איוב לח, 8-9)

4. שאלה: מי ראה את כל צבא השמים עומד על ה'?

תשובה: מיכיהו בן ימלא

מקור: "וַיֹּאמֶר לָכֵן שָׁמַע דְּבַר ה' רְאִיתִי אֶת ה' יֹשֵׁב עַל כְּסֹא וְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם עֹמְדֵי עָלָיו

מִיְמִינוֹ וּמִשְׁמָאלוֹ." (מלכים א כב, יט)

5. שאלה: על פי תהלים, על מי "יושב בשמים ישחק"?

תשובה: גוים/לאומים/מלכי ארץ/רוזנים

מקור: "למה רגשו גוים ולאמים יהגו ריק יתיצבו מלכי ארץ ורוזנים נוסדו יחד על ה' ועל

משיחו. ונתקה את מוסרותימו ונשליכה ממנו עבתימו. יושב בשמים ישחק אדני

ילעג למו" (תהלים ב, א-ד)

6. שאלה: אמת או שקר: ה' השליך על האמורי 'אבנים גדלות מן השמים' עד מקדה.

תשובה: שקר (עד עזקה)

מקור: "ויהי בנסם מפני ישראל הם במורד בית חורן וה' השליך עליהם אבנים גדלות מן

השמים עד עזקה" (יהושע י, יא)

7. שאלה: בדברי מי מתואר ה': "הבונה בשמים מעלותו ואגדתו על ארץ יסדה"?

תשובה: עמוס

מקור: "הבונה בשמים מעלותו ואגדתו על ארץ יסדה הקרא למי הים וישפכם על פני

הארץ ה' שמו" (עמוס ט, ו)

8. שאלה: מי ניבא על הרג בזעף "עד לשמים הגיע"?

תשובה: עודד

מקור: "ושם היה נביא לה' עודד שמו ויצא לפני הצבא הבא לשמרון ויאמר להם הנה

בחמת יהוה אלהי-אבותיכם על-יהודה נתנם בידכם ותהרגו-בם בזעף עד לשמים הגיע:"

(דברי הימים ב כ"ח, ט)

9. שאלה: אמת או שקר: יצחק ברך את יעקב ואת עשיו שיהיה להם "טל השמים".

תשובה: אמת

מקורות:

- יעקב: "ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירש:"

(בראשית כז, 28)

- עשו: "וען יצחק אביו ויאמר אליו הנה משמני הארץ יהיה מושבך ומטל השמים מעל:"

(בראשית כ"ז, 39)

10. שאלה: מדוע לפי הנביא "כלאו שמים מטל"?

תשובה: כי בית ה' לא נבנה

מקור: "פנה אל הרבה והנה למעט והבאתם הבית ונפחתי בו יען מה נאם ה' צבאות יען

ביתי אשר הוא חרב ואתם רצים איש לביתו על כן עליכם כלאו שמים מטל והארץ

כלאה יבולה., (חגי א, ט-י)

מקבץ ג

1. שאלה: איזו מילה משותפת ל: ישר, קריה, וברית?

תשובה: ספר

מקורות:

- "וַיִּדְם הַשָּׁמַשׁ וַיֵּרַח עֲמֵד עַד יִקָּם גּוֹי אִיִּבְיוֹ הֲלֹא הִיא כְּתוּבָה עַל סֵפֶר הַיִּשְׂרָאֵל"

(יהושע י, יג)

- "וַיֹּאמֶר כָּלֵב אֲשֶׁר יָכָה אֶת קִרְיַת סֹפֶר וּלְכַדָּה וְנָתַתִּי לּוֹ אֶת עֵקֶסָה בְּתֵי לְאִשָּׁה".

(שופטים א, יב)

- "וַיִּקַּח סֵפֶר הַבְּרִית וַיִּקְרָא בְּאָזְנֵי הָעָם." (שמות כד, ז)

2. שאלה: מה נכתב 'זכרון בספר'?

תשובה: מחיית עמלק

מקור: "וַיֹּאמֶר ה' אֵל מֹשֶׁה כְּתֹב זֶאת זְכוֹרֹן בְּסֵפֶר וְשִׂים בְּאָזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּי מָחָה אֶמְחָה אֶת

זָכָר עֲמֻלְקֵת מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם." (שמות יז, יד)

3. שאלה: מי שלח ספר אל מלך ישראל עם שר צבאו?

תשובה: מלך ארם

מקור: "וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ אַרְם לְךָ בֵּא וְאֲשַׁלְּחָה סֵפֶר אֶל מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל וַיִּלְךָ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ עֵשֶׂר כִּפְרֵי

כֶּסֶף וְשֵׁשֶׁת אֲלָפִים זָהָב וְעֵשֶׂר חֲלִיפוֹת בְּגָדִים." (מלכים ב ה, ה)

4. שאלה: היכן ציווה ה' לשמור "את ספר המקנה הזה" ?

תשובה: בכלי חרש (יתקבל גם: אצל ברוך)

מקור: "כה אמר ה' צבאות אלהי ישראל לקוח את הספרים האלה את ספר המקנה הזה

ואת החתום ואת ספר הגלוי הזה ונתתם בכלי חרש למען יעמדו ימים רבים:"

(ירמיהו לב, יד- טו)

5. שאלה: מה עשה חזקיהו לאחר שקרא את הספרים ששלח רבשקה?

תשובה: פרש לפני ה' (יתקבל גם: העלה לבית ה')

מקור: "ויקח חזקיהו את הספרים מיד המלאכים ויקראם ויעל בית ה' ויפרשהו חזקיהו

לפני ה'." (מלכים ב יט, יד)

6. שאלה: אמת או שקר: עצירת השמש והירח בגבעון כתובים על ספר מלחמות ה'.

תשובה: שקר (הם כתובים על ספר הישר)

מקור: "וידם השמש וירח עמד עד יקם גוי איביו הלא היא כתובה על ספר הישר"

(יהושע י, יג)

7. שאלה: על פי ישעיהו, מי ישמעו 'ביום ההוא' 'דברי ספר'?

תשובה: החרשים

מקור: "ושמעו ביום ההוא החרשים דברי ספר ומאפל ומחשך עיני עורים תראינה"

(ישעיהו כט, יח)

8. שאלה: כמה זמן קראו ישראל בספר תורת ה' ביום הצום בימי שיבת ציון?

תשובה: רביעית היום (יתקבל גם: עד הצהריים)

מקור: "ויקומו על עמדם ויקראו בספר תורת ה' אלהיהם רבעית היום"

(נחמיה ט, ג)

9. שאלה: אמת או שקר: העם קדו והשתחוו כשפתח עזרא את ספר התורה

תשובה: שקר (הם עמדו)

מקור: "וַיִּפְתַּח עֶזְרָא הַסֵּפֶר לְעֵינֵי כָּל הָעָם כִּי מַעַל כָּל הָעָם הָיָה וַיִּכְפְּתוּ עֲמֻדוֹ כָּל הָעָם."

(נחמיה ח, ה)

10. שאלה: מה כתב שמואל בספר שהונח " לפני ה'?"

תשובה: את משפט המלוכה

מקור: "וַיִּדְבֹר שְׁמוּאֵל אֶל הָעָם אֶת מִשְׁפַּט הַמְּלָכָה וַיִּכְתֹּב בְּסֵפֶר וַיִּנַּח לִפְנֵי ה'"

(שמואל א י כה)